

تاریخ انتشار: جمعه 10 خرداد 1392

توصیه حسین موسویان به آمریکا

با حاج قاسم مذاکره کنید

ارتباط نظامی با نظامی می تواند منبای برای اعتماد دوجانبه بین ایران و ایالات متحده ایجاد کند. پس از انتخابات ریاست جمهوری 24 خرداد در ایران، شاید فرصت های بیشتری برای پیشرفت در روابط ایران و آمریکا ایجاد شود.

دیپلماسی ایرانی: باوجود طرح آمریکا برای خروج از افغانستان در اواخر سال 2014، واشنگتن حدود 10 هزار نیروی نظامی و غیر نظامی را در این کشور حفظ خواهد کرد. حفاظت از نیروهای باقی مانده به تعامل ایالات متحده با همسایگان افغانستان - شامل ایران- در دوره گذار نیاز دارد.

طالبان و القاعده به طور کلی در عربستان سعودی و پاکستان پا گرفتند. بنابراین پس از حملات 11 سپتامبر، ایران به طور کامل از جنگ آمریکا علیه ترور حمایت کرد. تهران همچنین در کنفرانس بن که در سال 2001، برگزار شد نقشی اساسی ایفا کرد تا به آمریکا و سازمان ملل در مدیریت بحران افغانستان کمک کند. این جنبه ای پراگماتیک از سیاست خارجی ایران و تمایل به مداخله در ثبات افغانستان را نشان می دهد. برای مثال، ایران ابزاری بود در مشروعیت بخشیدن به دولت کابل از طریق پافشاری بر واژه دمکراسی در توافق های انجام شده. اما در مقابل چنین رفتاری از سوی جمهوری اسلامی، جورج بوش، رئیس جمهور وقت آمریکا نام ایران را در فهرست محور شرارت قرار داد.

خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان فرصتی دیگر برای تعامل دوباره با ایران پدید می آورد. پس از یک دهه مداخله در منطقه، واشینگتن باید تهران را یک شریک استراتژیک برای بهبود چشم انداز صلح و ثبات در افغانستان به شمار آورد.

تهران در کنفرانس بن که در سال 2001، برگزار شد نقشی اساسی ایفا کرد تا به آمریکا و سازمان ملل در مدیریت بحران افغانستان کمک کند. این جنبه ای پراگماتیک از سیاست خارجی ایران و تمایل به مداخله در ثبات افغانستان را نشان می دهد.

منافع ایران در افغانستان شامل 600 مایل مرز مشترک، و تهدید ناشی از قاچاق مواد مخدر از طریق مرزهاست. افغانستان حدود 90 درصد تریاک جهان را تولید می کند. نیمی از این تولید وارد ایران می شود و هزینه ای یک میلیارد دلاری را به تهران برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر، تحمیل می کند. این در حالی است که اعتیاد به مواد مخدر یکی از مهمترین آسیب های اجتماعی در ایران به شمار می رود.

البته منافع ایران در افغانستان فراتر از مساله مواد مخدر است. از سال 1979، 16 هزار مرزبان ایرانی در حال انجام وظیفه کشته یا مجروح شده

اند. ایران همچنان میزبان بیش از یک میلیون مهاجر غیرقانونی افغانی است که روابط مذهبی و فرهنگی نزدیکی با ایران دارند. همچنین مساله امنیت آب نیز مطرح است چرا که مناطق شرقی ایران به منابع آبی وابسته است که منشاء آن در کوه های مرکز افغانستان است. در نهایت گروه های تروریستی مانند القاعده و جنرالته از جمله نگرانی های امنیتی ایران به شماری می روند که معمولا با عبور از مرزهای افغانستان و پاکستان مشکلات جدی ایجاد می کنند.

ایالات متحده و ایران همچنان منافع مشترکی در افغانستان خواهند داشت. این منافع شامل کمک به دولت کابل، جلوگیری از قاچاق، رسیدگی به بحران پناهندگان افغان، تبدیل افغانستان به شریک تجاری و منطقه ای قابل قبول، افزایش توانمندی های نیروهای امنیتی افغانستان و ایجاد انگیزه برای آشتی ملی است.

در فوریه 2011، ایران از نماینده مخصوص آمریکا در افغانستان یعنی مارک گراسمن، به طور رسمی دعوت به عمل آورد تا به تهران سفر کند. واشینگتن از این دعوت استقبال نکرد. با این حال تهران به همکاری با جامعه بین المللی در

زمینه افغانستان ادامه داد و مقامات وزارت خارجه را روانه کنفرانس های استانبول و بن کرد که دستور کار آنها رسیدگی به بحران افغانستان بود. در این نشست ها که در نوامبر و دسامبر 2011، برگزار شد، تهران از هدف افغانستان بانیات و دمکرات حمایت کرد. از سوی دیگر ایران به تلاش برای کمک به بازسازی افغانستان ادامه داد.

تجربه من نشان می دهد که مذاکرات مستقیم بین فرماندهان آمریکایی و حاج قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس، می تواند رویکرد موثری باشد. حاج قاسم، نقشی محوری و سازنده در مقابله با القاعده در افغانستان ایفا کرده است.

ایالات متحده باید موضع خود را در مورد ایران تغییر داده و به جای رویکردی مقابله جویانه، همکاری پراگماتیک را در مورد نگرانی های مشترک برگزیند. جیمز دابینز، نماینده ویژه جدید آمریکا در افغانستان و

پاکستان که سابقه مذاکرات موفق با ایران در مورد افغانستان را دارد (در سال 2001)، می تواند نقشی موثر در تسهیل این ابتکار عمل ایفا کند. تجربه من نشان می دهد که مذاکرات مستقیم بین فرماندهان آمریکایی و حاج قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس، می تواند رویکرد موثری باشد. حاج قاسم، نقشی محوری و سازنده در مقابله با القاعده در افغانستان ایفا کرده است. باوجود اینکه در ایالات متحده برخی ادعا ها در مورد حاج قاسم سلیمانی مطرح می شود، اما او به خروج امن نیروهای آمریکایی در سال های 2012 و 2013 کمک کرده است.

این ارتباط نظامی با نظامی می تواند مبنایی برای اعتماد دوجانبه بین ایران و ایالات متحده ایجاد کند. پس از انتخابات ریاست جمهوری 24 خرداد در ایران، شاید فرصت های بیشتری برای پیشرفت در روابط ایران و آمریکا ایجاد شود.

منبع : نشنال اینترست / تحریریه دیپلماسی ایرانی / 10

dynamic-0###